

ИСАБЕЛ АЛИЕНДЕ С ЦЯЛОТО ПОДОБАВАЩО ПОЧИТАНИЕ

Превод от испански: Самул Франсес, 1996

chitanka.info

Били двойка мошеници. Той имал лице на корсар и боядисвал косите и мустаците си с цвета на черен кехлибар, но с течение на времето решил да промени стила и ги оставил да сивеят, което омекотило изражението му и му придало по-сериозен вид. Тя била снажна, с млечнобялата кожа, типична за червенокосите саксонки, кожа, която на младини отразява светлината с опалов оттенък, но в зряла възраст наглед заприличва на лекъосана хартия. Годиците, които прекарала из петролните полета и в селцата край границата, не унищожили енергията ѝ, наследена от предците ѝ шотландци. Нито комарите, нито жегата, нито прекомерната употреба били в състояние да изтощат тялото ѝ или да укротят желанието ѝ да командва. На четиринайсет години напуснала баща си, протестантски пастор, който проповядвал Библията сред джунглата — една напълно безполезна дейност, защото никой не разбирал неговия развален английски и защото по тези географски ширини думите, пък били те и Божието слово, се губят сред пъстрите звуци на птиците. На тази възраст девойката вече била достигнала окончателния си ръст и владеела изцяло собствената си личност. Не била сантиментално създание. Отблъснала един след друг мъжете, които ѝ предлагали покровителството си, привлечени от нажежения пламък на косите ѝ, толкова рядко срещан в тропика. Не била и чувала какво е любов, а и не подобавало на темперамента ѝ да я измисли, но в замяна съумяла да извлече максимална полза от единственото богатство, което притежавала, та когато навършила дваисет и пет, вече разполагала с шепя диаманти, зашити в подгъва на фустите ѝ. Връчила ги без колебание на Доминго Торо, единствения мъж, успял да я опитоми, авантюрист, който шарел из този край, като се занимавал с лов на каймани и с незаконна търговия на оръжие и фалшиво уиски. Бил негодник, лишен от всякакви скрупули — съвършен другар за Абигайл Макговърн.

В началото двойката се видяла принудена да измисля малко странни сделки, за да увеличи капитала си. С нейните диаманти и с известни спестявания, които той бил натрупал посредством контрабандата, крокодилските кожи и ловки трикове в комара, Доминго закупил жетони от Казиното, защото научил, че са еднакви с тези от другото казино отгатък границата, където паричната им равностойност била много по-висока. Напълнил един куфар с жетони и

отпътувал да ги размени срещу монети в брой. Успял да повтори и да потрети тази операция, преди властите да се усетят и да бият тревога, но и когато го направили, се оказало, че не би могъл да бъде обвинен в нищо незаконно. Междувременно Абигайл търгувала с някакви грънци, които купувала от селяните и продавала като археологически находки на „гринговците“ от Петролната компания, при това с такъв успех, че скоро успяла да разшири дейността си с фалшификати на колониална живопис, рисувани от един студент в стаичка зад катедралата и състарени по скоростния метод с използване на морска вода, сажди и котешка урина. По онова време тя вече била изоставила обносните и жаргона на конекрадец, подстригала косите си и се обличала със скъпи дрехи. Макар вкусът ѝ да бил натрапчиво изискан, а усилията ѝ да изглежда елегантна — прекалено видими, тя успявала да мине за дама, което улеснявало обществените ѝ връзки и допринасяло за успеха на сделките ѝ. Канела гостите си в салоните на Английския хотел и докато им поднасяла чай с премерените жестове, които се научила да подражава, говорела за ловни излети и за шампионати по тенис в хипотетични места с английски названия, които никой не би успял да намери на картата. След третата чаша подхвърляла с доверителен тон каква е целта на поредната среща, показвала снимки на предполагаеми старини и давала да се разбере, че възнамерява да спаси тези съкровища от местната небрежност. Правителството не разполагало със средства, казвала тя, за да съхрани онези изключителни предмети, и измъкването им зад граница, макар и нелегално, било проява на археологическа съвест.

Веднъж изградени основите на едно малко състояние, Абигайл настояла да се обзаведат със знатен произход и поискала от Доминго да сменят фамилното си име с по-добро.

— Че какво му е лошо на нашето?

— Никой не се нарича Торо^[1], това име подхожда за кръчмар — отвърнала Абигайл.

— Тази е фамилията на баща ми и не мисля да я променям.

— В такъв случай трябва да убедим всички, че сме богати.

Предложила да закупят земи и да засадят банани или кафе, както постъпвали някога готите^[2], но съпруга ѝ не го блазнела идеята да заминат в отдалечените провинции — дива земя, подвластна на банди крадци, на армията или партизаните, на змии и всякакви болести;

смятал, че е глупаво да търси бъдещето в джунглата, след като подобна имало на една ръка разстояние в самия център на столицата, по-сигурно било да се посветят на търговията, като хилядите сирийци и евреи, които слизали от корабите с един вързоп беднотия на гърба и след броени години вече живеели в охолство.

— Никакви арабски истории. Това, което желая, е да сме едно уважавано семейство, да ни наричат „дон“ и „доня“ и никой да не се осмелява да говори с нас, преди да си е свалил шапката — казала тя.

Ала той настоял и тя в крайна сметка се подчинила на решението му, както обикновено, защото винаги когато се опълчвала, съпругът ѝ я наказвал с дълги периоди на въздържание и мълчание. В тези случаи изчезвал от дома си за няколко дни, връщал се изтощен от потайни любовни истории, преобличал се и отново излизал, като оставял Абигайл бясна в началото, а сетне ужасена, че може да го загуби. Тя била практичен човек, лишена изцяло от романтични чувства, и дори някога да е имало у нея някакъв зародиш на нежност, той бил унищожен през годините на леко поведение, но Доминго бил единственият мъж, когото можела да търпи до себе си и не желала да го остави да замине. Веднага щом Абигайл отстъпвала, той се прибирал да спи в леглото си. Няколко шумни помирения, чисто и просто нещата поемали по обичайното русло и те си възвръщали съучастничеството в своите хитрости. Доминго Торо създал верига от магазини в бедните квартали, където продавал на много ниски цени, но в големи количества. Магазините му служели и като параван за други, не толкова законни сделки. Парите продължили да се трупат и те вече можели да си позволяват някои от екстравагантностите на богатите хора, но Абигайл не била доволна, защото си дала сметка, че едно нещо е да живееш в лукс и друго, много по-различно — да бъдеш приета в обществото.

— Ако ме беше послушал, нямаше да ни бъркат с арабски търговци. Виж какво измисли: да продаваш парцалки! — заявила тя на мъжа си.

— Не разбирам защо се оплакваш, след като имаме всичко.

— Продължавай с твоите магазинчета за бедни, щом това е желанието ти, аз обаче ще купя състезателни коне.

— Конете? Че какво разбираш ги от коне, жено?

— Че са елегантни и че всички високопоставени хора имат коне.

— Ще се разорим!

Този път обаче Абигайл успяла да наложи волята си и скоро се уверили, че идеята не била лоша. Животните им открили възможност да общуват със старинни родове, които ги отглеждали, а им донесли и печалба, но макар фамилията Торо да присъствала редовно в спортните страници за конни състезания, тя никога не попадала в светската хроника на вестниците. Огорчена, Абигайл все повече наблягала на помпозността. Поръчала порцеланов сервиз с нейния лик, изрисуван ръчно върху всеки съд, гравирани кристални чаши и мебели с внушителни украшения на крачетата, както и едно произтъркано кресло, което представляла като реликва от колониалната епоха, твърдейки пред всички, че е принадлежало на Освободителя Боливар, и затова вързала отпред, между страничните облегалки, червен шнур, та никой да не полага задника си там, където е вършел това Бащата на родината. Наела за децата си гувернантка немкиня, а за капитан на семейната яхта — един скитник холандец, когото облякла като адмирал. Единствените следи от миналото били пиратските татуировки на Доминго и гръбначната травма на Абигайл, останала от варварските ѝ времена, когато с разтворени крака се извивала като змия; но той криел татуировките си с дълги ръкави, а тя си поръчала метален корсет с копринени подплънки, за да не позволи на болката да сломи достойнството ѝ. По онова време вече била едно затлъстяло женище, покрито с бижута и напомнящо Нерон. Амбицията ѝ нанесла повече физически поражения, отколкото приключенията ѝ в джунглата.

С намерението да привлече каймака на обществото, семейство Торо организирано всяка година по време на карнавала бал с маски: Багдадският дворец със слона и камилите от зоологическата градина и с цяла армия от прислужници, облечени като бедуини; Версайският бал, където гостите, с костюми от брокат и напудрени перуки, танцували менует сред огледала с полегатото изрязани краища, както и други скандални пиршества, намерили почва в местните легенди и предизвикали яростни памфлети в левия печат. Наложило се да поставят охрана в къщата, за да попречат на студентите, възмутени от разточителството, да изподраскат колоните с лозунги или да хвърлят лайна през прозорците, твърдейки, че новобогаташите пълнят ваните си с шампанско, докато новите бедняци ловят котките по покривите, за да се прехранват. Тези оргии им донесли известен престиж, защото по

онова време разделителната линия между социалните класи започнала да избледнява, в страната пристигали хора от всички краища на света, привлечени от миризмата на петрол, столицата се разраствала безконтролно, за един миг се раждали и изчезвали богатства и вече било невъзможно да бъде доказан произходът на даден човек. Въпреки всичко семействата от сой държали двойката Торо на разстояние, макар самите те да водели потеклото си от други имигранти, чието единствено достойнство се състояло в това, че били пристигнали по тези брегове половин век по-рано. Посещавали приемите на Доминго и Абигайл и понякога скланяли да се разходят по Карибско море с яхтата, направлявана от сигурната ръка на холандския капитан, но не отвърщали с взаимност на оказаното внимание. Може би Абигайл щяла да се принуди да се примири с една по-второстепенна позиция, ако неочаквано събитие не обърнало посоката на вятъра.

Този августовски следобед Абигайл се събудила от дрямката с натежала глава, било много горещо, въздухът бил нагнетен от предсказания за буря. Облякла си копринена рокля върху корсета и поръчала да я откарат до фризьорския салон. Автомобилът преминал по оживените улици с вдигнати стъкла, за да не би някой злобар, каквито се срещали все по-често, да оплюе госпожата през прозорчето, а в пет без пет спрял пред заведението, където тя влязла, след като наредила на шофьора да я вземе час по-късно. Когато той дошъл да потърси Абигайл, нея я нямало. Фризьорките казали, че пет минути след пристигането си госпожата заявила, че излиза за малко по работа, но не се завърнала. Междувременно Доминго Торо приел по телефона в службата си първото обаждане на Червените пуми, една никому неизвестна дотогава екстремистка група, от което научил, че жена му е похитена.

Така започнал скандалът, изиграл за престижа на семейство Торо спасителна роля. Полицайте арестували шофьора и фризьорките, нахлули в сградите на близките квартали и оградили с кордон къщата на семейството, със съответните неприятности за съседите. Автобус на телевизията в продължение на дни блокирал улицата, а тревата наоколо била изпотъпкана от журналисти, детективи и любопитни. В неделя Торо се появил по телевизията, седнал в коженото кресло в библиотеката си, между една карта на света и една балсамирана кобила, умолявайки похитителите да му върнат майката на неговите

деца. Магнатът на евтинията, както бил наречен от пресата, предложил за жена си един милион, истинско състояние, ако се вземе под внимание, че друга партизанска групировка успяла да откопчи едва половината за посланик от Близкия изток. Въпреки това сумата се сторила недостатъчна на Червените пуми и те поискали два пъти повече. След като видели снимката на Абигайл във вестниците, мнозина си казали, че Доминго би направил по-добър бизнес, ако заплати сумата на похитителите, но не за да му върнат благоверната, а за да я задържат при себе си. Едно недоверчиво възклицание обходило страната, когато съпругът, след като се консултирал с банкери и адвокати, приел исканията въпреки предупрежденията на полицията. Няколко часа преди да връчи договорената сума, Доминго получил по пощата кичур червена коса и бележка, с която му съобщавали, че цената е скочила с още четвърт милион. По онова време и децата на семейство Торо се показвали по телевизията, за да изпратят на Абигайл послания със синовно отчаяние. Тонът на зловещото наддаване се повишавал след всеки изминал ден пред бдителните погледи на печата.

Краят на изпитанието настъпил пет дни по-късно, точно когато любопитството на публиката започнало да се отклонява в други посоки. Абигайл се появила завързана и със запушена уста в една кола, паркирана в самия център, малко нервна и разрошена, но без видими щети, дори леко понапълняла. Следобедът, когато тя се завърнала у дома, едно скромно множество се събрало на улицата, за да приветства мъжа, дал такова доказателство за любов.

Пред обсадата на журналистите и въпросите на полицията Доминго Торо възприел като начин на поведение сдържаната любезност, като отказвал да разкрие колко е заплатил, изтъквайки аргумента, че жена му няма цена. Склонността на хората към преувеличение му приписала една баснословна сума, много повече, отколкото изобщо някога мъж е заплатил за жена, още повече за своята. Това превърнало двойката Торо в символ на богатство, твърдяло се, че притежават също толкова, колкото и Президента, който се бил облагодетелствал в течение на години от петролните приходи на страната и чието състояние се причислявало към едно от петте най-големи в света. Доминго и Абигайл се издигнали до висшето общество, където нямали достъп до онзи момент. Нищо не помрачило

триумфа им, дори публичните протести на студентите, които обкичили стените на университета с транспаранти и в тях обвинявали Абигайл, че се е самопохитила, магната — че е извадил милионите от единия си джоб, за да ги прехвърли в другия, без да плаща данъци, полицията — че е преглътнала небивалицата за Червените пуми, за да сплаши хората и да оправдае чистките сред опозиционните партии. Но злите езици не успели да накърнят прекрасния ефект от похищението и десетина години по-късно семейство Торо-Макговърн било вече едно от най-почитаните в страната.

[1] В превод от испански — бик. — Б.пр. ↑

[2] *Готи* — име, давано през колониалния период в Латинска Америка на знатните хора от испански произход. — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.